

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
щодо вивчення ставлення викладачів
Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
щодо питань академічної доброчесності
2025-2026 н.р.

На запит адміністрації академії соціально-психологічною службою у І семестрі було проведено анкетування, спрямоване на вивчення питань академічної доброчесності викладацького складу академії.

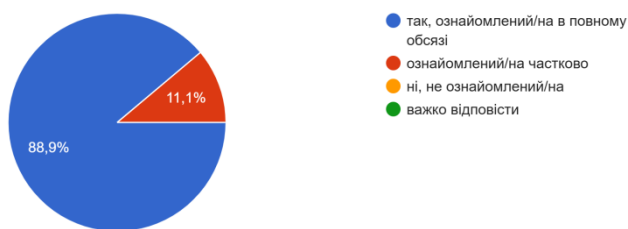
Мета: виявити проблемні зони академічної доброчесності для корекції та покращення якості освітнього процесу в академії.

В анкетуванні взяли участь 9 викладачів кафедри інформатики.

Запропонована анкета складається з 13 питань.

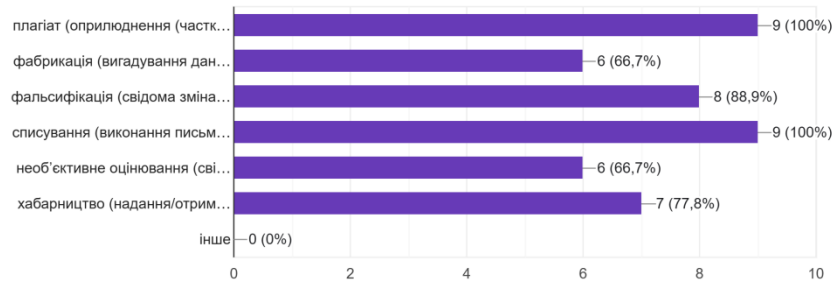
Обробивши та проаналізувавши результати опитування, було отримано такі результати:

1. Чи ознайомлені Ви з основними принципами та нормами академічної доброчесності, закріпленими у внутрішніх документах Вашого закладу освіти?
9 відповідей

88,9 % респондентів в повному обсязі ознайомлені з основними принципами та нормами академічної доброчесності, закріпленими у внутрішніх документах закладу освіти та 11,1 % відповіли «ознайомлений/на».

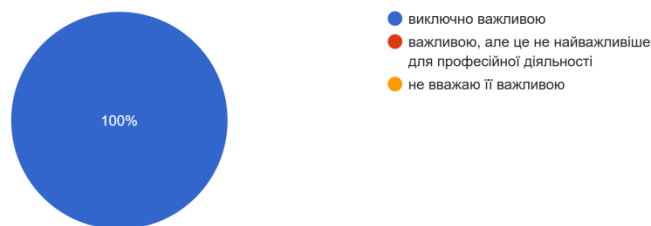
2. Які з перелічених дій, на Вашу думку, є порушенням академічної доброчесності (оберіть відповідні варіанти)
9 відповідей

На запитання «Які з перелічених дій, на Вашу думку, є порушенням академічної доброчесності?» респонденти мали змогу обрати декілька варіантів відповіді. Маємо такі результати:

- 100 % опитаних обрали відповідь «плагіат»;
- 66,7% відповіли «фабрикація»;
- 88,9 % - «фальсифікація»;
- 100 % - «списування»;
- 66,7 % - «необ'єктивне оцінювання»;
- 77,8% - «хабарництво».

3. Наскільки важливою Ви вважаєте академічну доброчесність для науково-педагогічних працівників?
9 відповідей

На запитання «Наскільки важливою Ви вважаєте академічну доброчесність для науково-педагогічного працівника?» 100% опитаних обрали відповідь «виключно важливою».

4. Як часто Ви перевіряєте роботи здобувачів освіти (реферати, курсові, дипломні роботи) на наявність плагіату?

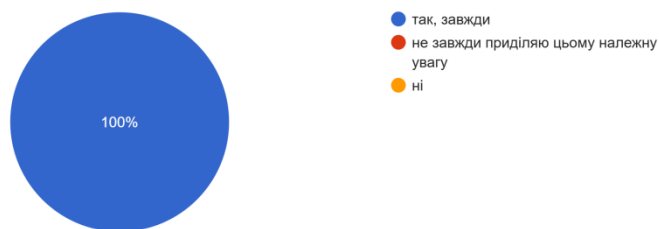
9 відповідей

66,7% респондентів, відповіли, що завжди перевіряють роботи здобувачів освіти на наявність плагіату, 22,2% опитаних обрали відповідь «часто (вибірково, використовуючи антиплагіатні програми)» та 11,1% викладачів зазначили «рідко (переважно візуально)».

5. Чи дотримуєтесь Ви правил цитування, посилання на джерела та оформлення бібліографічних джерел у своїх наукових та навчально-методичних працях?

9 відповідей

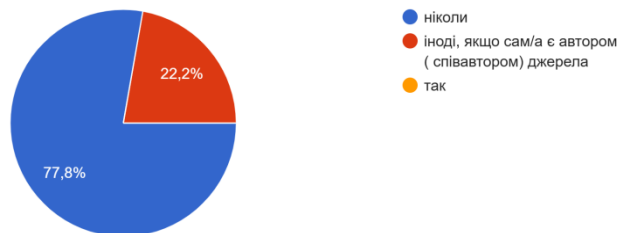
На питання «Чи дотримуєтесь Ви правил цитування, посилання на джерела у своїх наукових та навчально-методичних працях?» 100 % респондентів зазначили «так, завжди».

6. Чи перевіряєте Ви свої науково- методичні ,навчальні роботи , посібники на дотримання норм академічної доброчесності, зокрема плагіату:
9 відповідей

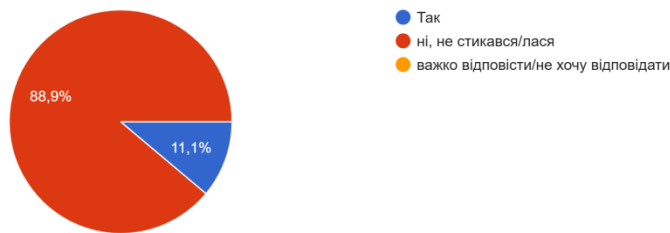
77,8% опитаних перевіряють свої науково-методичні, навчальні роботи, посібники на дотримання норм академічної доброчесності, зокрема плагіату та 22,2% респондентів зазначили «не завжди за браком часу чи засобів перевірки».

7. Чи використовували Ви коли-небудь у своїй науковій або викладацькій діяльності матеріали без зазначення джерела?
9 відповідей

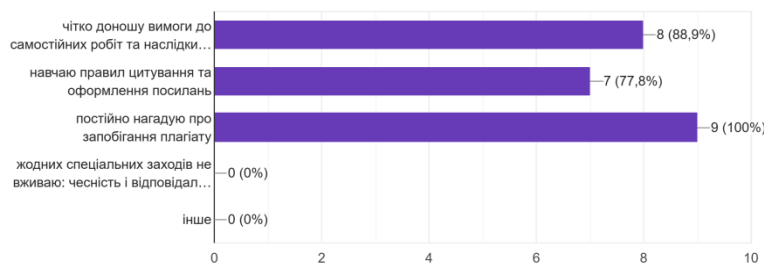
На запитання «Чи використовували Ви коли-небудь у своїй науковій або викладацькій діяльності матеріали, без зазначення джерела?» 77,8% респондентів зазначили «ніколи» та 22,2% опитаних відповіли «іноді, якщо сам/а є автором (співавтором) джерела».

8. Чи стикалися Ви особисто з випадками порушення академічної доброчесності іншими колегами?
9 відповідей

На запитання «Чи стикалися Ви особисто з випадками порушення академічної доброчесності іншими колегами?» 88,9 % респондентів зазначили «ні, не стикався/лася» та 11,1 % відповіли «так».

9. Які заходи Ви вживаєте для запобігання порушенням академічної доброчесності серед студентів? (Оберіть відповідні варіанти)
9 відповідей

На питання «Які заходи Ви вживаєте для запобігання порушенням академічної доброчесності серед студентів?» респонденти мали змогу обирати декілька варіантів відповідей. Отримано такі результати:

- 88,9 % опитаних обрали відповідь «*чітко доношу вимоги до самостійних робіт та наслідки порушень*»;
- 77,8 % респондентів дали відповідь «*навчаю правил цитування та оформлення посилання*»;
- 100 % викладачів відповіли «*постійно нагадую про запобігання плагіату*».

10. Якщо Ви виявляєте факт порушення академічної доброчесності студентом, якими будуть Ваші дії?
9 відповідей

77,8 % опитаних відповіли «проведу бесіду зі студентом і зменшу оцінку або не зарахую роботу» на питання «Якщо Ви виявляєте факт порушення академічної доброчесності студентом, якими будуть ваші дії?» та 22,2 % респондентів обрали відповідь «повідомлю відповідний структурний підрозділ або комісію з етики та академічної доброчесності».

11. Як Ви вважаєте, чи ефективно працює система забезпечення академічної доброчесності у нашому закладі освіти?
9 відповідей

88,9 % опитаних вважають, що система забезпечення академічної доброчесності у нашому закладі освіти працює ефективно, відповідно до нормативних документів та 11,1 % респондентів відповіли «загалом ефективно, але не системно».

12. Які, на Вашу думку, основні причини порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками?
9 відповідей

На запитання «Які, на Вашу думку, основні причини порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками?» 11,1 % респондентів зазначили «недостатній контроль», 44,4 % опитаних дали відповідь «брак часу», 11,1 % відповіли «недостатня поінформованість про наслідки», 22,2 % зазначили «відсутність належної корпоративної культури», 11,1 % - «недостатнє усвідомлення її цінності та наслідків порушення».

13. Ваші пропозиції щодо підвищення рівня академічної доброчесності в закладі освіти (назвіть конкретні побажання).

Проаналізувавши відповіді респондентів, зроблено висновок, що викладачі погоджуються з політикою академії з питань боротьби з плагіатом та забезпечення академічної доброчесності. Було надано такі пропозиції та рекомендації:

- «1. Введення обов'язкового підвищення кваліфікації для НПП. 2. Обов'язкова перевірка всіх наукових публікацій»;
- «Регулярно проводити тренінги з академічної доброчесності; використовувати сучасні системи перевірки на плагіат; формувати культуру чесного академічного письма серед студентів і викладачів»;

- «Регулярно перевіряти роботи на плагіат за допомогою ліцензійного програмного забезпечення, проводити моніторинг дотримання доброчесності на факультетах»;
- «Зробити відкритим для викладачів доступ до засобів перевірки на оригінальність текстів»;
- «Зробити найближчим часом захід про доброчесність».

Висновки та рекомендації. У результаті дослідження зібрано і систематизовано дані щодо виявлення проблемних зон академічної доброчесності для корекції та покращення якості освітнього процесу в академії. В опитуванні взяли 9 викладачів кафедри інформатики. Отримавши та проаналізувавши результати опитування, зроблено висновок, що питання академічної доброчесності є актуальним для науково-педагогічних та педагогічних працівників, всі опитані вважають перевірку на плагіат необхідною, викладацький склад кафедри активно бере участь з антиплагіатної тематики та ознайомлений з порядком виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, які регулюються Кодексом академічної доброчесності.

Адміністрації та викладачам рекомендовано і надалі:

- проводити просвітницьку роботу, спрямовану на донесення необхідної інформації даного питання до кожного учасника освітнього процесу;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності академії, професійного спілкування працівників та здобувачів освіти;
- формувати сприятливе академічне середовище для забезпечення високоякісного освітнього процесу, отримання вагомих наукових результатів, що містять об'єктивну новизну;
- встановлювати рівень взаємодовіри і взаємоповаги між всіма членами колективу, адміністрацією та здобувачами освіти;

- забезпечувати вивчення та впровадження сучасних освітніх технологій, їх елементів, активних форм і методів навчання в повсякденну практику викладання освітніх компонентів;
- контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, об'єктивно і неупереджено оцінювати результати навчання здобувачів освіти;
- повідомляти адміністрацію академії щодо порушень правил академічної доброчесності.

Керівник Підрозділу

із забезпечення якості освіти

Лариса ПЕТРИЧЕНКО

Практичний психолог

Марина НАДТОЧИЙ